

32004R0551

L 96/20

EIROPAS SAVIENĪBAS OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

31.3.2004.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (EK) Nr. 551/2004**(2004. gada 10. marts)****par gaisa telpas organizāciju un izmantošanu vienotajā Eiropas gaisa telpā****(gaisa telpas regula)****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

notu gaisa telpu, pakāpeniski arvien vairāk integrējot gaisa telpas pārvaldību un izstrādājot jaunas gaisa satiksmes vadības koncepcijas un procedūras.

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 80. panta 2. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,

(4) Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 10. marta Regulā (EK) Nr. 549/2004, ar ko nosaka pamatu Eiropas vienotās gaisa telpas izveidošanai (pamatregula) ⁽⁵⁾ noteikts vienotās Eiropas gaisa telpas izveidošanas pamats.

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽³⁾,

(5) Čikāgas 1944. gada Konvencijas par civilo aviāciju 1. pantā Līgumslēdzējas puses atzinušas, ka "visām valstīm ir pilnīga un ekskluzīva suverenitāte pār gaisa telpu virs to teritorijas". Šās suverenitātes satvarā Kopienas dalībvalstis, ievērojot attiecīgās starptautiskās konvencijas, gaisa satiksmes vadībai izmanto valsts varas iestādes pilnvaras.

saskaņā ar Līguma ⁽⁴⁾ 251. pantā noteikto procedūru, ievērojot Samierināšanas komitejas 2003. gada 11. decembrī apstiprināto kopīgo dokumentu,

tā kā:

(1) Vienotas Eiropas gaisa telpas izveidošanai ir vajadzīga saskaņota pieeja gaisa telpas organizācijas un izmantošanas regulējumam.

(6) Visu kategoriju lietotājiem gaisa telpa ir kopīgs resurss, kas elastīgi jāizmanto tiem visiem, nodrošinot godīgumu un caurskatāmību, vienlaicīgi ņemot vērā dalībvalstu drošības un aizsardzības vajadzības un saistības, kuras tās uzņēmušas starptautiskajās organizācijās.

(2) Augstākā līmeņa darba grupas 2000. gada novembra ziņojumā par Eiropas vienotu gaisa telpu ir atzīts, ka gaisa telpa jāveido, jāregulē un stratēģiski jāvada visas Eiropas līmenī.

(7) Efektīva gaisa telpas pārvaldība ir pamats gaisa satiksmes pakalpojumu sistēmas jaudas palielināšanai, optimāli ievērojot dažādās lietotāju prasības un panākot iespējami elastīgu gaisa telpas izmantošanu.

(3) Komisijas 2001. gada 30. novembra ziņojumā par vienotas Eiropas gaisa telpas izveidi ir aicināts veikt strukturālu reformu, kas radītu iespējas Eiropā izveidot vie-

⁽¹⁾ OV C 103 E, 30.4.2002., 35. lpp.

⁽²⁾ OV C 241, 7.10.2002., 24. lpp.

⁽³⁾ OV C 278, 14.11.2002., 13. lpp.

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta 2002. gada 3. septembra atzinums (OV C 272 E, 13.11.2003., 316. lpp.), Padomes 2003. gada 18. marta kopējā nostāja (OV C 129 E, 3.6.2003., 11. lpp.) un Eiropas Parlamenta 2003. gada 3. jūlija nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta). Eiropas Parlamenta 2004. gada 29. janvāra normatīvā rezolūcija un Padomes 2004. gada 2. februāra lēmums.

(8) Eurocontrol — Eiropas Aeronavigācijas drošības organizācijas — darbība liecina, ka maršrutu tīklu un gaisa telpas struktūru nevar izveidot izolēti, jo katra dalībvalsts ir Eiropas gaisa satiksmes pārvaldības tīkla (EATMN) elements gan Kopienā, gan ārpus tās.

⁽⁵⁾ OV L 96, 31.3.2004., 1. lpp.

(9) Augšējā gaisa telpā vispārējās nozīmes gaisa satiksmes maršrutiem pakāpeniski jāizveido arvien vienotāka gaisa telpa; attiecīgi jāizveido saskarnes starp augšējo un apakšējo gaisa telpu.

(10) Šīs regulas darbības sfērā aptverot dalībvalstu augšējo gaisa telpu Eiropas augšējā lidojumu informācijas reģionā (EUIR), reģionālo grūtību pārvarēšanai jāveicina kopīga plānošana un aeronautikas informācijas publicēšana.

(11) Gaisa telpas izmantotājiem piekļūšanai Kopienas gaisa telpai un brīvai kustībai tajā ir jāievēro nesalīdzināmi noteikumi. Tā cēlonis ir apstāklis, ka nav saskaņotas gaisa telpas klasifikācijas.

(12) Gaisa telpas pārstrukturēšanas pamatā neatkarīgi no pašreizējām robežām jābūt ekspluatācijas prasībām. Apspriežoties ar *Eurocontrol* un pamatojoties uz tā tehniskajām konsultācijām, ir jāizstrādā kopīgi vispārīgie principi, pēc kuriem izveidot vienotas gaisa telpas blokus.

(13) Ir svarīgi izveidot kopīgu saskaņotu gaisa telpas struktūru attiecībā uz maršrutiem un sektoriem, kas izmantojama, pēc vienotiem principiem organizējot gaisa telpu pašlaik un nākotnē, un pēc saskaņotiem noteikumiem izveidot un pārvaldīt gaisa telpu.

(14) Efektīvi jāīsteno gaisa telpas izmantošanas elastības princips, ir jāoptimizē gaisa telpas sektoru izmantošana, īpaši vispārējās nozīmes gaisa satiksmes maksimuma laikā un augšējā gaisa telpā, dalībvalstīm sadarbojoties attiecībā uz šo sektoru izmantošanu militārajām operācijām un mācībām. Šim nolūkam gaisa telpas elastīgas izmantošanas principa īstenošanai jāpiešķir atbilstoši resursi, ņemot vērā gan civilās, gan kara aviācijas prasības.

(15) Elastīgas gaisa telpas izmantošanas principa īstenošanai dalībvalstīm jācenšas sadarboties ar kaimiņu dalībvalstīm.

(16) Civilās un kara aviācijas sadarbības organizācijas atšķirības Kopienā ierobežo vienotu un savlaicīgu gaisa satiksmes vadību un izmaiņu realizāciju. Eiropas vienotās

gaisa telpas sekmes ir atkarīgas no efektīva sadarbības starp civilajām un militārajām iestādēm, neskarot dalībvalstu prerogatīvas un pienākumus aizsardzības jomā.

(17) Jānodrošina militārās operācijas un mācības, ja vienoto principu un kritēriju izmantošana traucē to drošai un efektīvai veikšanai.

(18) Gaisa satiksmes plūsmu vadības uzlabošanai jārealizē piemēroti pasākumi, lai palīdzētu esošajām struktūrvienībām, ieskaitot *Eurocontrol* Centrālās plūsmas vadības struktūrvienību, nodrošināt efektīvas lidojumu operācijas.

(19) Ievērojot laika grafiku un veicot attiecīgus pētījumus, ir vēlams augšējai gaisa telpai noteiktos principus attiecināt uz apakšējo gaisa telpu,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

I NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Mērķis un piemērošanas joma

1. Pamatregulas darbības jomā šī regula attiecas uz gaisa telpas organizāciju un izmantošanu vienotajā Eiropas gaisa telpā. Šīs regulas mērķis ir veicināt principa par pakāpeniski aizvien vairāk integrētas izmantojamās gaisa telpas izveidošanu saistībā ar kopējo transporta politiku un noteikt kopīgas gaisa satiksmes izveidošanas, plānošanas un vadības procedūras, kas nodrošina tā efektīvu darbību un drošību.

2. Gaisa telpas izmantošana papildina aeronavigācijas pakalpojumus saskaņotā un savietojamā kopumā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 10. marta Regulu (EK) Nr. 550/2004 par aeronavigācijas pakalpojumu sniegšanu vienotajā Eiropas gaisa telpā (pakalpojumu sniegšanas regula) ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ OV L 96, 31.3.2004., 10. lpp.

3. Neskarot 10. pantu, šī regula attiecas uz gaisa telpu ICAO EUR un AFI reģionos, ja dalībvalstu pārziņā ir gaisa satiksmes pakalpojumu sniegšana saskaņā ar pakalpojumu sniegšanas regulu. Dalībvalstis šo regulu var attiecināt arī uz to pārziņā esošo gaisa telpu citos ICAO reģionos, ja tās par to informē Komisiju un pārējās dalībvalstis.

4. Gaisa telpā izveidotie lidojumu informācijas reģioni, uz kuriem attiecas šī regula, ir jāpublicē Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

II NODAĻA

GAISA TELPAS ARHITEKTŪRA

2. pants

Dalījuma līmenis

Par dalījuma līmeni augšējā un apakšējā gaisa telpā nosaka 285. lidojumu līmeni.

Par atkāpēm no šā dalījuma līmeņa, ņemot vērā ekspluatācijas īpatnības, var pieņemt lēmumu, iesaistītajām dalībvalstīm vienojoties saskaņā ar pamatregulas 5. panta 3. punktā minēto procedūru.

3. pants

Eiropas augšējais lidojumu informācijas reģions (EUIR)

1. Kopiena un tās dalībvalstis sekmē vienota EUIR ICAO izveidošanu un atzīšanu. Šim nolūkam par jautājumiem, kas ir Kopienas kompetencē, Komisija sniedz ieteikumus Padomei saskaņā ar Līguma 300. pantu ne vēlāk kā divu gadu laikā pēc šīs regulas spēkā stāšanās.

2. EUIR jāplāno, tajā iekļaujot gaisa telpu, kas ir dalībvalstu pārziņā saskaņā ar 1. panta 3. punktu, un tajā var iekļaut arī Eiropas trešo valstu gaisa telpu.

3. EUIR izveidošana neierobežo dalībvalstu atbildību par gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzēju izraudzīšanos to pārziņā esošajā gaisa telpā saskaņā ar pakalpojumu sniegšanas regulas 8. panta 1. punktu.

4. Šīs regulas spēkā stāšanās dienā dalībvalstis saglabā savu lomu ICAO augšējo lidojumu informācijas reģionu un lidojumu informācijas reģionu ģeogrāfiskajās robežās, kurus tiem uzticējusi ICAO.

5. Neierobežojot dalībvalstu publicēto aeronautikas informāciju un tai atbilstošā veidā, Komisija, cieši sadarbojoties ar Eurocontrol, koordinē vienotas aeronautikas informācijas izstrādi, ko attiecībā uz EUIR publicē, ievērojot ICAO noteiktās prasības.

4. pants

Gaisa telpas klasifikācija

Komisija un dalībvalstis plāno EUIR, pakāpeniski saskaņojot gaisa telpas klasifikāciju, kas vērsta uz vienlaidu navigācijas pakalpojumu nodrošināšanu vienotās Eiropas gaisa telpas satvarā. Šai vienotajai pieejai jāizmanto gaisa telpas vienkāršotā klasifikācija, kas saskaņā ar ICAO standartiem Eiropas Civilās aviācijas konferences valstīm noteikta Eurocontrol gaisa telpas stratēģijā.

Šajā jomā vajadzīgie īstenošanas noteikumi jānosaka, ievērojot pamatregulas 8. pantā noteikto procedūru.

5. pants

Augšējās gaisa telpas pārstrukturēšana

1. Lai nodrošinātu maksimālu vienotās Eiropas gaisa telpas satiksmes vadības tīkla jaudu un efektivitāti un augstā līmenī saglabātu drošību, augšējā gaisa telpa jāpārstrukturē funkcionālos gaisa telpas blokos.

2. Funkcionālie gaisa telpas bloki, *inter alia*:

- a) veicina drošību;
- b) nodrošina gaisa telpas optimālu izmantošanu, ņemot vērā gaisa satiksmes plūsmas;
- c) tiek pamatoti ar to kopējo pievienoto vērtību, ieskaitot tehnisko līdzekļu un cilvēku resursu optimālu izmantošanu, kas izvērtēta ar izmaksu un ieguvumu analīzi;
- d) nodrošina funkcionālu un elastīgu vienas gaisa satiksmes vadības struktūrvienības kompetences nodošanu par gaisa satiksmes vadību citai struktūrvienībai;

e) nodrošina augšējās un apakšējās gaisa telpas konfigurāciju savienojamību;

f) atbilst nosacījumiem, kas iziet no ICAO ietvaros noslēgtajiem reģionālajiem nolīgumiem, un

g) ņem vērā šīs regulas spēkā stāšanās dienā esošos reģionālos nolīgumus, jo īpaši nolīgumus ar Eiropas trešām valstīm.

3. Ievērojot pamatregulas 8. pantā noteikto procedūru, jāizstrādā funkcionālo gaisa telpas bloku izveidošanas un pārveidošanas vienoti vispārējie principi.

4. Funkcionālo gaisa telpas bloku var izveidot tikai ar visu to dalībvalstu savstarpēju nolīgumu, kuru pārziņā ir attiecīgajā blokā ietilpstošās gaisa telpas daļas, vai ar vienas dalībvalsts deklarāciju, ja visa attiecīgajā blokā iekļautā gaisa telpa ir tās pilnīgā pārziņā. Iesaistītā dalībvalsts vai dalībvalstis var pieņemt lēmumu, tikai apspriežoties ar visām ieinteresētajām pusēm, tostarp Komisiju un pārējām dalībvalstīm.

5. Ja funkcionālais gaisa telpas bloks ir gaisa telpā, kas pilnībā vai daļēji ir divu vai vairāku dalībvalstu pārziņā, nolīgumā, ar kuru bloks tiek izveidots, jābūt noteikumiem par to, kā bloku pārveidot, un pārejas noteikumiem par to, kā dalībvalsts var atsaukt savu iesaistīšanos blokā.

6. Ja divām vai vairākām dalībvalstīm rodas domstarpības par pārrobežu funkcionālo gaisa telpas bloku, kas saistīts ar to pārziņā esošo gaisa telpu, attiecīgās dalībvalstis Vienotās gaisa telpas komitejas atzinuma saņemšanai var iesniegt kopīgu pieņemumu. Komitejas atzinumam jābūt adresētam visām iesaistītajām dalībvalstīm. Neskarot 4. punktu, dalībvalstis šo atzinumu ņem vērā domstarpību atrisināšanai.

7. Par 4. un 5. punktā minētajiem lēmumiem jāinformē Komisija, lai tos publicētu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*. Šajā publikācijā jānorāda attiecīgā lēmuma spēkā stāšanās diena.

6. pants

Maršrutu un sektoru sadalījuma optimizācija augšējā gaisa telpā

1. Drošas, ekonomiski izdevīgas un videi nekaitīgas gaisa telpas izmantošanas garantēšanai jānosaka vienoti maršrutu un

sektoru sadalījuma principi. Sektoru sadalījumam, inter alia, jāatbilst maršrutu sadalījumam.

2. Īstenošanas noteikumi 1. punktā noteiktajās jomās jānosaka, ievērojot pamatregulas 8. pantā noteikto procedūru.

3. Lēmumi par maršrutu un sektoru izveidošanu vai pārveidošanu jāapstiprina dalībvalstīm, kuru pārziņā ir gaisa telpa, uz ko šie lēmumi attiecas.

III NODAĻA

VIENOTĀS EIROPAS GAISA TELPAS IZMANTOŠANAS ELASTĪGUMS

7. pants

Gaisa telpas izmantošanas elastīgums

1. Ņemot vērā dalībvalstu pārziņā esošo militāro jautājumu organizāciju, vienotajā Eiropas gaisa telpā tām jānodrošina gaisa telpas elastīgas izmantošanas principa vienveidīga piemērošana ICAO noteiktajā un *Eurocontrol* izstrādātajā kārtībā, lai, īstenojot kopējo transporta politiku, uzlabotu gaisa telpas pārvaldību un gaisa satiksmes vadību.

2. Dalībvalstis katru gadu Komisijai sniedz ziņojumu par to, kā tās, īstenojot kopējo transporta politiku, savā pārziņā esošajā gaisa telpā īsteno gaisa telpas elastīgas izmantošanas principus.

3. Gadījumos, kad pēc dalībvalstu ziņojumu iesniegšanas kļūst nepieciešams noteikt un saskaņot vienotās Eiropas gaisa telpas elastīgas izmantošanas principus, pamatregulas 8. pantā noteiktajā kārtībā saskaņā ar kopējo transporta politiku jāpieņem attiecīgi īstenošanas noteikumi.

8. pants

Pagaidu atlikšana

1. Gadījumos, kad 7. panta ievērošana rada ievērojamas gaisa telpas izmantošanas grūtības, dalībvalstis tā piemērošanu var uz laiku atlikt, ja tās nekavējoties par to informē Komisiju un pārējās dalībvalstis.

2. Pēc pagaidu atlikšanas ieviešanas pamatregulas 8. pantā noteiktajā kārtībā jāizdara to noteikumu izmaiņas, kas pieņemti saskaņā ar 7. panta 3. punktu, attiecībā uz gaisa telpu, kas ir attiecīgās dalībvalsts vai dalībvalstu pārziņā.

9. pants

Satiksmes plūsmas vadība

1. Satiksmes plūsmas vadības īstenošanas noteikumi jānosaka pamatregulas 8. pantā noteiktajā kārtībā, lai optimizētu gaisa telpas jaudas izmantošanas un gaisa satiksmes plūsmas vadības procesus. Šiem noteikumiem jābūt caurskatāmiem un efektīviem, lai nodrošinātu, ka jaudas piešķiršana ir elastīga un savlaicīga, ievērojot ICAO reģionālās aeronavigācijas plāna ieteikumus Eiropas reģionam.

2. Īstenošanas noteikumi ir pamatā aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēju, lidostu operatoru un gaisa telpas izmantotāju lēmumiem, un tie aptver šādas jomas:

- a) lidojumu plānošana;
- b) pieejamās gaisa telpas jaudas izmantošana visos lidojuma posmos, ieskaitot nišas piešķiršanu, un
- c) vispārējās nozīmes gaisa satiksmes maršrutu izmantošana, tostarp,
 - vienotas maršrutu un satiksmes izvietojuma publikācijas izveidošana,
 - vispārējās nozīmes gaisa satiksmes novirzīšana no noslogotākajām teritorijām un

- prioritātes noteikumi par vispārējās nozīmes gaisa satiksmes piekļuvi gaisa telpai, īpaši noslogotākajos un krīžu periodos.

IV NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

10. pants

Pārskatīšana

Pamatregulas 12. panta 2. punktā minētā periodiskā pārskata sakarā Komisija precizē paredzēto pētījumu par nosacījumiem, ar kādiem 3., 5. un 6. pantā minētos principus turpmāk var attiecināt arī uz apakšējās gaisa telpas izmantošanu.

Pamatojoties uz pētījumā izdarītajiem secinājumiem un ņemot vērā sasniegto, Komisija vēlākais līdz 2006. gada 31. decembrim iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei, kuram, ja vajadzīgs, pievieno priekšlikumu par šo principu piemērošanas attiecināšanu arī uz apakšējo gaisa telpu, vai paredz kādus citus pasākumus. Ja tos paredz attiecināt arī uz apakšējo gaisa telpu, attiecīgos lēmumus būtu vēlams pieņemt līdz 2009. gada 31. decembrim.

11. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Strasbūrā, 2004. gada 10. martā

Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs
P. COX

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs
D. ROCHE